

Liz Dobbs i Sarah Wood

ZMIENŃ SWÓJ OGRÓD

Szczegółowy przewodnik odnawiania ogrodów

MUZA SA

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

6

Rozdział 1

INWENTARYZACJA

10

PIERWSZE KROKI	12
OGRÓD W NIEŁADZIE	16
OGRÓD-ŚMIETNISKO	18
NUDNY OGRÓD	20
OGRÓD CZASOCHŁONNY	24
OGRÓD NIEODPOWIEDNI	28
OGRÓD NA ODWRÓT	32
NIEATRAKCYJNY WIDOK	34
KŁOPOTLIWY OGRÓD	36
RYŚOWANIE PLANÓW	38

Rozdział 2

SZYBKIE ULEPSZENIA

42

OGRÓD DONICZKOWY	44
ZAKUP DUŻEJ ROŚLINY	52
PROSTE SZYBKIE CIĘCIE	54
TRAWNIKI	56
ŁATWE RABATY	58
EKRANY I ŁUKI	60
SZYBKIE PNĄCZA	62
SZYBKIE BARWY	64
DEKOROWANIE ŚCIAN	66
DEKORACJE OGRODOWE	68
DODANIE SIEDZISK	72
ROZRYWKA	74

Rozdział 3

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW 76

NIJAKIE KSZTAŁTY	78
PRZEDOGRÓDKI	80
BARDZO WYMAGAJĄCY OGRÓD	82
SIEDZISKA	86
PLACE ZABAW	88
TWORZENIE PRYWATNOŚCI	90
GLEBA GLINIASTA	92
UBOGIE GLEBY PIASZCZyste	94
GLEBY WAPIENNE I KWAŚNE	96
STOKI I SKARPY	98
GORĄCY, SŁONECZNY OGRÓD	100
OGRÓD CIENISTY	102
OGRÓD WIETRZNY	104
OGRÓD-DŻUNGLA	106
TRAWNIKI	108
ŻYWOPŁOTY	110
ZASTOSOWANIE BARW	112
OGRÓD RÓŻANY	114
PRZEROŚNIĘTY ZAGAJNIK	116
ROŚLINY IGLASTE	120
ZATŁOCZONA RABATA	122
STARE DRZEWO	124
PNĄCZA	128
RÓŻE PNĄCE	130
OGRODY OWOCOWE	132
OGRODY WARZYNNE	136
PATIO	140
SCHODY OGRODOWE	146
ZBIORNIKI WODNE	150
BUDOWLE NIE UŻYWANE	154
GARAŻE	158
SZOPY	160
SZKLARNIE	162
OGRODY ZIMOWE	164
MURY I OGRODZENIA	166
ZŁOMOWISKO	168

Rozdział 4

STYL OGRODU 171

STYL ŚREDNIOWIECZNY	172
AMERYKAŃSKI STYL KOLONIALNY	174
ANGIELSKI OGRÓD WIEJSKI	176
OGRÓD KUCHENNY ZA MURAMI	178
ANGIELSKI DOM NA WSI	180
LAS PÓŁNOCNO-WSCHODNI	182
WŁOSKI STYL OGRODOWY	184
MAŁY OGRÓD FORMALNY	186
JAPOŃSKI STYL OGRODOWY	188
MAŁY OGRÓD NIEFORMALNY	190
STYL KALIFORNIJSKI	192
STYL NEOKOLONIALNY	194

Rozdział 5

PODSTAWY OGRODNICZE 197

OCZYSZCZANIE STANOWISKA	198
NAPRAWY BUDOWLI	
OGRODOWYCH	200
PRZYGOTOWANIE GLEBY	202
SADZENIE	204
DALSZA PIELĘGNACJA	208
CIĘCIE	210
CHWASTY I ODCHWASZCZANIE	214
PIELĘGNACJA TRAWNIKA	216
NARZĘDZIA OGRODOWE	218
INDEKS	220
PODZIĘKOWANIA	224

WPROWADZENIE

Ogród doskonały odpowiada naszym potrzebom i stanowi odbicie naszych gustów, ale – ponieważ wszyscy jesteśmy niepowtarzalni – to, co jest idealne dla jednej osoby, prawie na pewno dla innej będzie nie do przyjęcia. Uświadomienie sobie własnych potrzeb jest kluczem do stworzenia wspaniałego ogrodu i myślą przewodnią tej książki.

Czy spoglądając przez okno na nasz ogród odczuwamy przyjemność, czy jesteśmy poirytowani? Czy właśnie wprowadziliśmy się do domu, który jest spełnieniem naszych marzeń, tyle że ogród wokół nie odpowiada naszym upodobaniom? A może przez długi czas nie uważaliśmy swojego ogrodu za całkiem „nasz” lub zmieniła się nasza sytuacja rodzinna.

MOŻEMY WSZYSTKO ZMIENIAĆ

Pierwszym krokiem do stworzenia doskonałego ogrodu jest uświadomienie sobie, że mamy całkowitą swobodę dokonywania zmian na posiadanym terenie. Niewiele osób chce mieszkać w otoczeniu stwarzanym z wybranymi przez innych – obcych – ludzi tapetami, meblami czy zasłonami – zwłaszcza przez kogoś, czyj gust różni się od naszego. A przecież z zastanym ogrodem postępujemy inaczej. Gdy trawnik jest elegancko wykoszony, różnie schludnie przycięte, a kwietniki czekają tylko na coroczne obsadzenie kwiatami rabatowymi, dalej kosimy, przycinamy i obsadzamy, nawet jeśli specjalnie nie podobają się nam duży trawnik i krzewy różane. Podobnie

z domami – nie urządzamy ich raz na całe życie – zmieniają się tak jak my, gdy jedno kolory wychodzą z mody, a pojawiają się inne, nasze rodziny powiększają się lub maleją. Tak samo powinno działać z ogrodem.

Osoby, które lubią posiedzieć na trawie w cieniu lub na ławce w parku, chętnie odpoczywają w pięknych kwiecistych ogrodach lub z upodobaniem medytują w surowych i skromnych ogrodach dziedzicznych, często nie czują się na siłach odtworzyć podobnego klimatu w swoim najbliższym otoczeniu. Dzięki odrobinie wysiłku i wyobraźni możemy odtworzyć prawie każdy rodzaj ogrodu, także przy domu. Jeśli sami damy sobie zgodę na zrobienie tego, czego naprawdę chcemy, to będzie to pierwszy krok do urządzenia właściwego dla nas ogrodu.

CO LUBIMY?

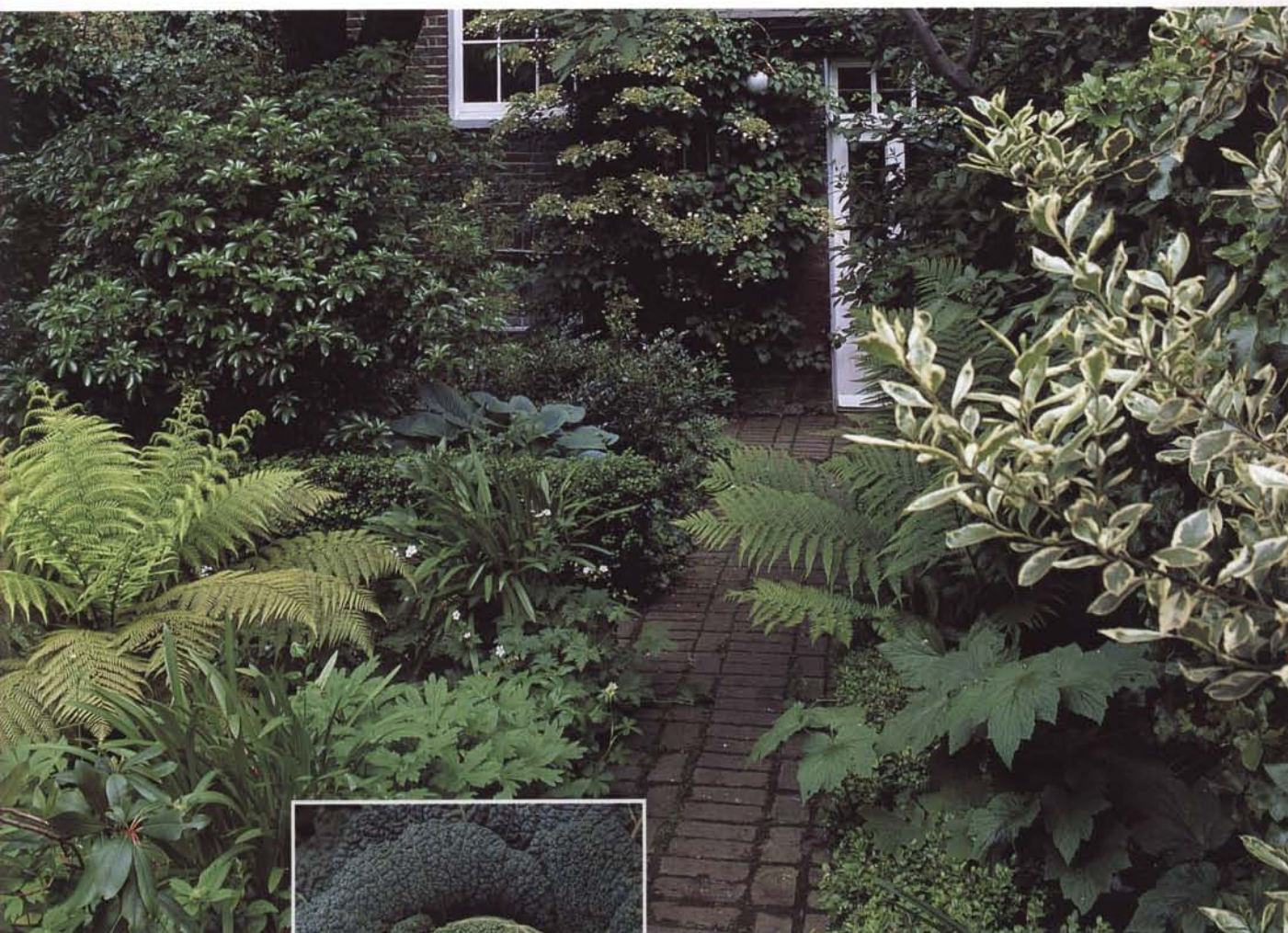
Ustalenie, co chcemy mieć w ogrodzie, rozpoczynamy oczywiście od zastanowienia się, co naprawdę nam się podoba. Im dokładniej określimy cechy wymarzonego ogrodu i im żywsze będą nasze wyobrażenia o nim, tym bardziej prawdopodobne będzie osiągnięcie postawionego celu. Można to zrobić dwoma sposobami. Pierwszy polega na uświadomieniu sobie, czego nie lubimy. Na przykład, możemy nie czuć się dobrze w ogrodzie urządzonym w staromodnym stylu, gdzie żywotną sprawą dla utrzymania wyglądu jest stałe cięcie, strzyżenie, prowadzenie i opryski. Być może wolimy minimalistyczny, oszczędny „wystrój” albo nie lubimy, gdy naturę nagina się do ludzkiej woli. Pomyślmy więc nad naszym charakterem, upodobaniami i gustami, a zbliżymy się do rodzaju ogrodu, który stanie się podstawą do dalszego rozwijania.

Drugim sposobem jest zebranie zdjęć ogrodów z czasopism i gazet, które wywołują w nas „dobre uczucia”. Przy tym nie wolno mówić sobie: „O, tego nie

▽ WIELOBARWNE ZIOŁA

Zioła są równie atrakcyjne co użyteczne. Tutaj grupa barwnych ziół w pastelowych, chłodnych odcieniach, znajdująca się pod białoszarym ścianą z kamienia. Zastosowano ozdobne odmiany ziół, które dalej zachowują swoje właściwości. Są to: szalwia lekarska (*Salvia officinalis* 'Tricolor') i złocista lebiódka pospolita (*Origanum vulgare* 'Aureum').

▷ ŚWIEŻE WARZYWA

Niewiele może dorównać satysfakcji z własnej uprawy warzyw. Kapusta włoska, warta pierwszej nagrody na pokazie regionalnym, przywołuje na myśl obraz życia na wsi i marzenia o tradycyjnym ogrodzie wiejskim.

jestem w stanie zrobić” czy „Nie mam tyle czasu lub pieniędzy, żeby odtworzyć u siebie coś takiego”.

Na tym etapie próbujemy po prostu wyszukać pomysły tematów, barw, stylów i roślin, które nam odpowiadają. Gdy mamy wiele takich wycinków, przyrzeczmy się im dokładnie. Spróbujmy określić, czy się z nich wylaniają jakieś wzorce. Czy jest tu taki, w którym formy wodne stanowią integralną część projektu? Czy rośliny, które nas urzekają, są wysokie, o architektonicznym charakterze i monochromatyczne? A może ogrody, które lubisz, są feerią wiosennych i letnich barw? Czy jest tam dużo osłoniętych miejsc, w których

możemy wyobrazić sobie odpoczywających z książką, czy może myślimy raczej o rodzinnym grillu i dzieciach bawiących się wokół drzew?

Gdy już podejmiemy decyzję, co chcemy zrobić, pamiętajmy, że nie ma potrzeby wykonywać żadnych drastycznych

kroków. Ludzie, dzięki rosnącej świadomości dotyczącej środowiska przyrodniczego, zaczynają rozumieć, że niekiedy lepsze jest pozostawienie ogrodu samemu sobie przez jakiś czas i obserwowanie „buszujących” tam stworzeń zamiast rujnowania go. A jeśli stwierdzimy, że podoba nam się taki jego wygląd, możemy nauczyć się, jak osiągnąć bardziej zaplanowaną „dzikość”. Gdy już uwolnimy się od uczucia, że musimy „zaraz coś tu zrobić”, możemy wreszcie cieszyć się swoim ogrodem, poznać jego prawdziwe problemy i niewątpliwie wartości i przystąpić do planowania zmian.

△ BARWY I FAKTURY

W tym cichym, zapraszającym ogrodzie frontowym barwy są spokojne. Dominują różne odcienie zieleni i białe plamy pstrolistnej odmiany derenia (*Cornus alba* 'Elegantissima'). Głębokości i dekoracyjności dodaje zastosowanie różnych faktur, np. błyszczących liści choisji trójlistnej (*Choisya ternata*) i delikatnych liści paproci nad wdzięczną, strzyżoną obwódką ścieżki.

OD CZEGO ZACZAĆ?

Książka ta ma pomóc i inspirować, gdy właśnie przeprowadzamy się do domu, na którego ogród nie możemy wprost patrzeć lub patrzymy przez okno na swój stary ogród rodzinny i dręczy nas myśl, że musimy coś z nim zrobić.

W rozdziale 1. pokazano, jak dokonać inwentaryzacji – spisu tego, co mamy w ogrodzie, jak przyjrzeć się mu bliżej, aby móc przeanalizować problemy i odkryć jego potencjał. Nauczymy się doceniać to, co już w nim mamy. Czas spędzony na ustalaniu zalet i wad bardzo rzadko jest czasem straconym.

Jaki rodzaj ogrodu mamy teraz? Jest zaśmiecony czy niezwykle uporządkowany? Jest za odważny w stylu czy zbyt romantyczny jak na nasz gust? Być może mamy tylko puste podwórze lub mały narożnik, który w ogóle trudno nazwać ogrodem. Co jest tam dobrego – słoneczne miejsca i inne nieoczekiwane skarby? Czy są problemy wymagające szybkiego rozwiązania? A może lepiej je zignorować lub spróbować zamienić na coś warto-

ściowego? Pokażemy także, jak narysować tego rodzaju plan ogrodu i wykonać projekty jego obsadzenia.

Jeśli jesteście bardzo zdesperowani lub po prostu niecierpliwi, to odsyłamy Was do rozdziału 2., gdzie znajduje się szeroka oferta „szybkich ulepszeń” – prostych rozwiązań zwykłych kłopotów, które nie stoją w sprzeczności z długoterminowymi planami. Można wprowadzić barwy lub dojrzałe rośliny w pojemnikach, „polatać” brzydki trawnik, dodać jedną lub dwie niezwykłości, które zróżnicują otoczenie natychmiast lub stworzyć atmosferę przyjęcia na świeżym powietrzu.

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW DŁUGOTERMINOWYCH

Rozdział 3. oferuje różnorodne możliwości twórczych rozwiązań tak praktycznych, jak i wizualnych dla ogrodu. Problemy mogą być projektowe – ogród jest za duży, za mały, ma zły kształt, jest nijaki, zewsząd na widoku lub nie ma w nim miejsca do zabawy. Mogą być też bardziej podstawowe – rodzaj gleby czy mikroklimat nie są odpowiednie dla roślin, które chcemy uprawiać. Same

▽ ZMIANA

ZASTOSOWANIA

Stara przybudówka została zamieniona na studio. I choć można uznać, że nie ma tu konwencjonalnego ogrodu, stworzono przyjemną przestrzeń, osłoniętą przed wpływem pogody, z krzesłem w słońcu i kilkoma roślinami w donicach.

rośliny też mogą stanowić problem – róże i warzywa, na których pielęgnację nie mamy czasu, przerośnięte krzewy, dominujące wielkie drzewa, zaniedbane, niezgrabne żywopłoty lub płatanina pnączy. Wreszcie przedstawione są problemy z architekturą ogrodową – jak ukryć szopę lub garaż, wykonać schody, zabezpieczyć staw ogrodowy czy wznieść cieplarnię. Podano praktyczne, innowacyjne rozwiązania każdego z tych problemów.

Rozdział 4. przedstawia pochodzenie i podstawowe cechy niektórych najbardziej znanych stylów ogrodowych. Poznanie cech charakterystycznych różnych stylów ułatwi nam wybór i podjęcie decyzji, które elementy nam najbardziej odpowiadają. Określenie wpływów, które ukształtowały nasz ogród, może zainspirować do adaptacji szczególnego stylu podczas planowania nowego ogrodu. Pewne style ogrodowe będą dla nas bardziej odpowiednie niż inne, w zależności od wieku i stylu naszego domu oraz lokalnego krajobrazu i klimatu.

REALIZACJA PLANÓW

Pomocą w wprowadzaniu w życie naszych planów służy rozdział 5., objaśniający podstawowe techniki ogrodnicze. Uczy, jak oczyszczać ogród i przeprowadzać prace renowacyjne, np. ponowne ułożenie krzywego bruku lub wykończenie struktur z cegieł, sadzenie i cięcie, zakładanie nowego trawnika lub zmienianie kształtu starożytnego, skuteczna walka z chwastami, dobór użytecznych narzędzi. Rady zostały zilustrowane.

Ogród nie powinien być zobowiązaniem wobec innych ludzi lub spełnieniem ich oczekiwań. Nie powinien też być źródłem ciężkiej pracy nieprzynoszącej radości, tylko wykonywanej z obowiązku. Ogród może być jedną z niewielu przestrzeni w naszym życiu, w której naprawdę możemy się wyrazić. Ogród, który nam odpowiada, jest źródłem codziennej satysfakcji. Mamy nadzieję, że ta książka pomoże odnaleźć się we własnym ogrodzie każdemu, kto po nią sięgnie.

Liz Dobbs

Liz Dobbs

Sarah Wood

Sarah Wood

◁ MOCNY WYRAZ

Wyraziste podkreślenie jednej barwy może stworzyć uroczy efekt, jak w prezentowanym różowym szaleństwie. Wesóło kwitnącej bugerwilli w głęboko różowej tonacji towarzyszą kopulaste kwiatostany hortensji, posadzone zgrabnymi niecierpkami.

▽ ZIELEŃ I SZAROŚĆ

W tej kompozycji zieleni i szarości, mocne kształty jukki i agaw, puszyste rozplenice i kustrzewy wznoszą się wśród ostrych linii betonowego budynku i krawędzi rabat, wyłożonych płytkami kamiennymi i wiórkami drewnianymi.

Ukrycie brzydkich elementów Jeśli nasz zmysł estetyczny drażnią kłapy studzienek, rury drenażowe czy przyzmy kompostowe lub jesteśmy zmuszeni do funkcjonowania przez pewien czas z fatalnie urządzonym ogrodem, pojemniki z roślinami są efektywnym sposobem zakrycia niepożądanych widoków.

RODZAJE POJEMNIKÓW

Jeśli właśnie wybraliśmy „nasz” styl ogrodowy, to zastosowane pojemniki powinny do niego pasować. Można wykorzystać pojemniki o prostych kształtach z terakoty, tworzyw lub drewna albo użyć odzyskane naczynia, jak stare blaszane konewki – może zainspiruje to nas do nadania wybranemu stylowi bardziej osobistego charakteru. Pojemniki pozostawiane na zimę na zewnątrz muszą być mrozoodporne.

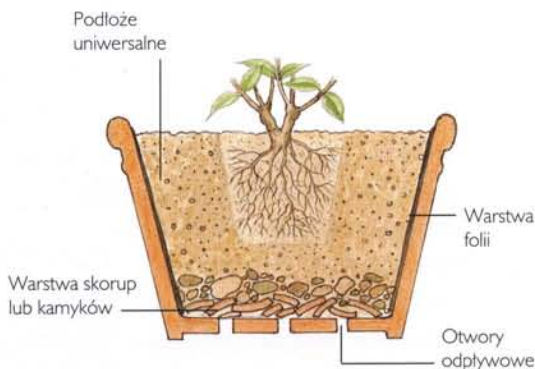
▷ KAKTUSY DO KOLEKCJONOWANIA

Pojemniki są użyteczne dla kolekcjonerów roślin, którzy chcieliby wystawić swoje skarby w ogrodzie. Dostają się do uprawy w pojemnikach kaktusy zostały sprytnie skomponowane na stopniach schodów tego ogrodu, gdzie można podziwiać prawie rzeźbiarskie formy każdej rośliny.

PODLEWANIE

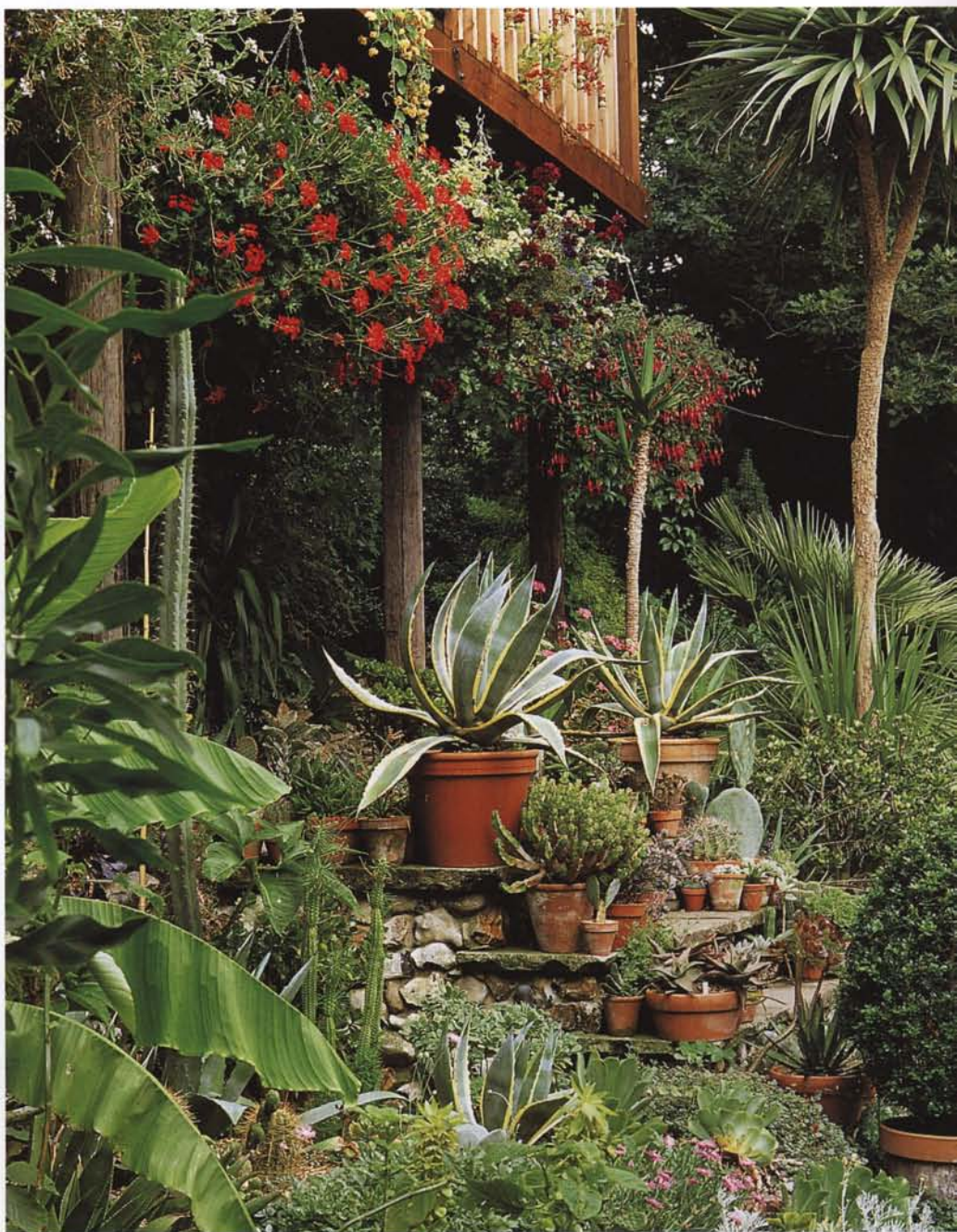
Rośliny w pojemnikach mogą wymagać codziennego podlewania lub nawet zasilania ich wodą dwa razy dziennie w upalną pogodę, ale jest kilka sposobów zredukowania tego obciążenia.

- ✂ Nie używaj wielu małych doniczek; im większy pojemnik, tym konieczność podlewania jest mniejsza.
- ✂ Wybierz podłoże dobrej jakości, które zatrzymuje wilgoć, ale nie ulega zalaniu. Jeśli to konieczne, możesz dodać granulatu zatrzymującego wodę i ściółkować powierzchnię.
- ✂ Donice terakowe wyłóż po bokach folią, aby ograniczyć parowanie wody przez ścianki. Dno i otwory odpływowe muszą pozostać wolne.
- ✂ Zainstaluj system nawadniania z wyłącznikiem czasowym.

◁ WSKAZÓWKI UPRAWOWE

Otwory odpływowe na dnie wyklada się skorupami ceramicznymi lub otoczkami. Warstwa drobnego żwiru na skorupach zapewnia dodatkowy drenaż i zapobiega wypłukiwaniu podłoża dołem. Używamy podłoża uniwersalnego; dla roślin kwasolubnych podłoża kwaśnych. Powierzchnia podłoża w doniczce powinna znajdować się około 2,5 cm poniżej jej krawędzi, co ułatwia podlewanie.

NIJAKIE KSZTAŁTY

 Ogród wypełniony najwspanialszymi roślinami i dekoracjami dalej może być fatalny w odbiorze przez pozbawiony wyobraźni układ. Jednym z aż nazbyt znanych przykładów jest prostokątny trawnik obramowany prostymi rabatami, gdzie wszystko jest widoczne i gdzie nie ma miejsca na element tajemniczości czy niespodzianki.

Sposób przełamania nudnej kompozycji trawnik-rabata zależy od rozmiarów ogrodu i tego, jak z niego korzystamy, ale podane poniżej wskazówki da się wykorzystać w większości przypadków lub można je przystosować.

POSZERZENIE RABAT

Jednym z rozwiązań jest poszerzenie rabat o obszar trawnika w określonych punktach. Przy okazji można zmieniać kształt nieciekawego trawnika. Pierwszym krokiem jest albo zaznaczenie nowych rabat bezpośrednio na powierzchni gruntu, albo rysowanie planu – patrz poniżej oraz s. 38–41. Na naszym planie rysujemy linię przerywaną od prawej granicy, mniej więcej w $\frac{1}{3}$ długości ogrodu. Drugą linię prowadzimy od lewej granicy w $\frac{2}{3}$ długości ogrodu. Teraz nanosimy nowe rabaty poszerzoną falistą linią w tych punktach i nieco łagodzimy jej kształty w pozostałej części. Jeśli w wytyczonym miejscu znajduje się drzewo lub krzew – rabata może „nabrzmiwać” wokół niego. Przenieśmy

nasz plan do ogrodu, zaznaczając linie, np. węzłem ogrodowym i roślinami w doniczkach. Zostawmy nasze oznakowania na jakiś tydzień i oceńmy nowy projekt. Jeśli nam się podoba, utrwalmy go za pomocą trejaży, żywopłotów lub krzewów, wyznaczających nowe przeszerzenie.

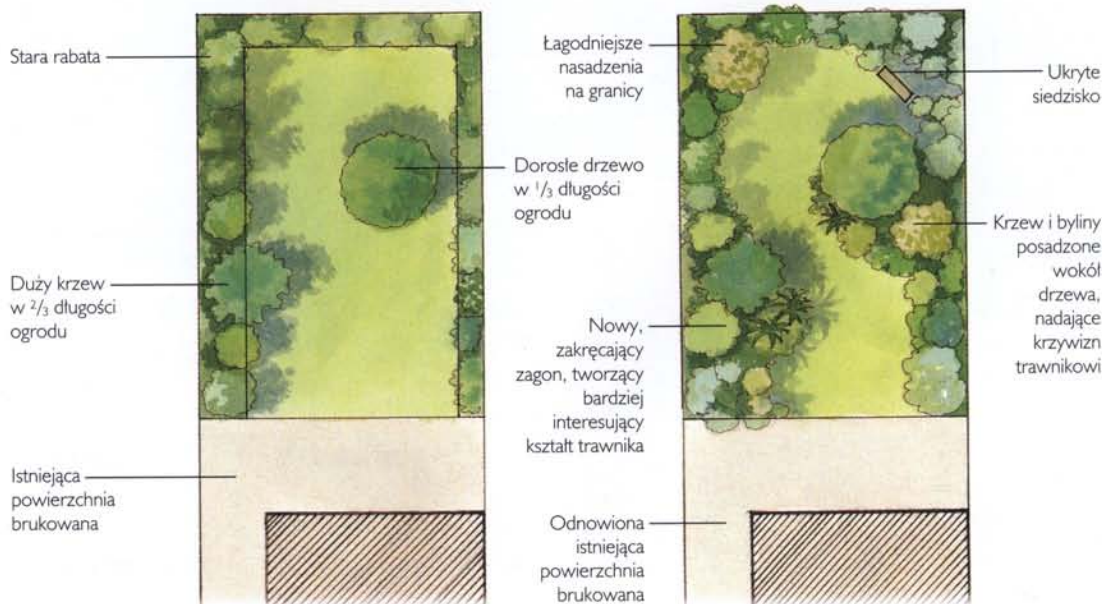
Wykonane w ten sposób podziały tworzą wyraziste powierzchnie, które oferują różne możliwości – ogródka kuchennego na końcu ogrodu, ukrycia siedziska w nowo powstałym narożniku lub podzielenia ogrodu na mniejsze przestrzenie przyciągające uwagę.

ZMIANY KSZTAŁTÓW

Powszechnym sposobem poprawienia atrakcyjności jest „wycięcie” nowych kształtów rabat – na przykład kolistych czy nerkowatych. Choć mogą one wyglądać efektownie, gdy patrzymy z okna na piętrze, na poziomie gruntu dają znacznie mniejszy efekt wizualny. Pamiętajmy, że zmiana kształtu trawnika powoduje au-

△ ZAKOLA I ZAKRĘTY

Trawniki opływają ten duży krzew jak rzeka – dokąd może prowadzić? Może do letniego pawilonu, sekretnego ogrodu, a może do zacienionej ławki? Wznoszenie takich naturalnych barier może wywoływać ekscytację oglądających w każdym ogrodzie.

ZASTOSOWANIE BARW

Odbiór barw i kolorów jest całkowicie subiektywny. Niektórzy mówią, że mają za mało barw w ogrodzie, inni uskarżają się na ich nadmiar lub pomieszanie. Jeśli schematy kolorystyczne w ogrodzie nie podobają się nam, to zmiana ich bez olbrzymich sił i środków jest możliwa.

△ KONTRASTY BARWNE

Kolory usytuowane blisko siebie na kole barw zostały stylowo skomponowane na tej rabacie. Żółtozielone liście robinii akacjowej *Robinia pseudacacia* 'Frisia' przyjemnie kontrastują z różami i jasnymi fioletami poniżej.

Barwy w ogrodzie nie pochodzą wyłącznie od roślin. Są jeszcze budowle, pojemniki i przedmioty dekoracyjne, które można wykorzystać do tworzenia zadowalających efektów kolorystycznych, tylko że trzeba starannie rozważyć barwy roślin w związku z kolorami przedmiotów. Dobrze też pamiętać o wpływie światła na odbiór barw (patrz s. 64–65).

NIE DOŚĆ KOLOROWO

„Ludzie często zapominają, że zielen też jest kolorem” – zauważyła Gertruda Jekyll. Jeśli nie lubisz monotonnej zieleni w ogrodzie, najprostszym rozwiązaniem

wyduje się jej rozjaśnienie. Zielone ogrody często wydają nudnie, zwłaszcza cieniste. Można je rozjaśnić, stosując pstre ulistnienie – biało- i żółtopstre rośliny często dobrze rosną także w cieniu. Mieszymy je z roślinami, które kwitną w cieniu. Spokojny nastrój uzyskamy, stosując blado kwitnące rośliny leśne, jak dzwonki, pierwiosnki i zawilce gajowe. Białe lub niebieskie hortensje czy kaliny (które tolerują półcień) są równie wdzięczne. Dodanie czerwonych, pomarańczowych i żółtych akcentów, dzięki posadzeniu pigwowca japońskiego, *Spiraea* 'Goldflame' i *Epimedium* x *warleyense* lub *Euphorbia* 'Fireglow', pozwoli ożywić ogród.

Biel podkreśla i rozjaśnia prawie każdy schemat kolorystyczny. Możemy stosować rośliny rabatowe, jak białe niecierpki w miejscach cienistych i białe pelargonie bluszczolistne lub ole-

arie w punktach słonecznych.

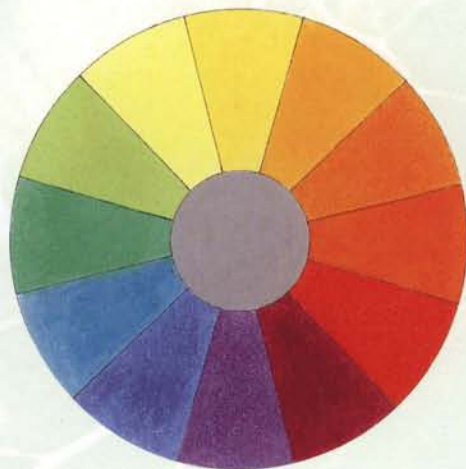
Bardziej trwale nasadzenia, to na przykład powojnik poprowadzony

na drzewie lub krzewie, a większe drzewo może udźwignąć białą różę pnącą, jak np. 'Wedding Day'. Jaśminowiec i pięciornik są dobrymi, średniej wielkości krzewami o białych kwiatach. Pod nimi możemy posadzić płomyki lub *Leucanthemum maximum*; wiele roślin zielnych ma białe kwiaty.

Rabata z krzewami o jasnozielonych, żółtych i białych liściach ma świeży, wiosenny wygląd. Dobrymi zestawieniami są *Pittosporum tenuifolium* o falistobrzegich liściach; drzewiasta piwonia *Paeonia lutea* var.

KOŁO BARW

Koło to opiera się na trzech barwach głównych – czerwonej, żółtej i niebieskiej oraz ich odcieniach (barwach wtórnych) – fioletowym, pomarańczowym i zielonym. Barwy leżące naprzeciw siebie, jak np. fioletowy i żółty, są komplementarne i dają najsilniejsze kontrasty. Barwy sąsiadujące ze sobą, jak fioletowy i niebieski, harmonizują ze sobą. Ciepłe odcienie występują od barwy żółtko jaja po czystą czerwień. Chłodne odcienie ciągną się od czystego żółtego po ciemnopurpurowy. Barwy wydają się być bliżej, chłodne zdają się być odsunięte.

◁ SCHEMAT NIEBIESKI

Kolor niebieski trudno zastosować w dużych ilościach. Tutaj, odcienie niebieskie, różowofioletowe i purpurowe są rozdzielone zielenią bukszpanów i odrobiną intensywniej bieli kwiatostanów marun.

ZBIORNIKI WODNE

Zgodnie z popularną opinią, zbiornik wodny jest jednym z najbardziej atrakcyjnych elementów ogrodu, magnesem dla ludzi i zwierząt. W rzeczywistości wiele zbiorników szybko popada w zapomnienie – są zaniedbywane, zarastają, cuchną i wyglądają ponuro. Jak odnowić zbiornik wodny, aby doprowadzić go do stanu wyjściowego i tak zachować?

▽ RAJ DLA NATURY

Zaby będą odwiedzać nawet najmniejszy zbiornik, także poidło dla ptaków, pod warunkiem, że wokół będą rośliny pozwalające się im ukryć.

Sukces każdego zbiornika wodnego i ilość pracy, jaka potrzebna jest do utrzymania go w dobrym stanie, zależy od trzech głównych czynników: jego lokalizacji, projektu i samej konstrukcji. Zbiornik wodny da nam mnóstwo radości i będzie wymagał niewiele zabiegów pielęgnacyjnych pod warunkiem, że wybierzemy najlepsze wzorce. Jednakże, jeśli zbiornik jest źle usytuowany, za mały lub za płytki albo został niewłaściwie zbudowany, z materiałów gorszej jakości, jego posiadanie będzie się wiązało z mnóstwem prac. Kto wie, mo-

że lepszym wyjściem okaże się wybudowanie nowego, porządnego zbiornika?

Powszechną przyczyną problemów jest posadowienie basenu czy stawu w pobliżu drzew. Opadające liście i szczątki roślinne mogą skażać wodę. Przykrycie zbiornika siatką, zanim zaczną opadać liście jesienią może być rozwiązaniem, ale jeśli nie przykrywaliśmy zbiornika w latach poprzednich, szkody mogły już powstać w przeszłości. Istnieje możliwość penetracji wyłożenia dna zbiornika przez korzenie

CHARAKTERYSTYCZNE ELEMENTY RÓŻNYCH ZBIORNIKÓW

TYP ZBIORNIKA

DZIKI ZBIORNIK WODNY

ROZMIARY / KSZTAŁT

Każde rozmiary. Kształt nie jest czynnikiem decydującym przy wabieniu dzikiego życia, ale zbiorniki o zakrzywionych brzegach wyglądają bardziej naturalnie.

BRZEGI / OBWÓDKI

Brzegi powinny być płytkie, co najmniej z jedną stroną obsadzoną roślinami, jako okryciem. Na obwódki stosuje się materiały naturalne: skałki, otoczaki, darń.

STANOWISKO

Kuszącym miejscem jest takie, gdzie zbiornik wygląda naturalnie.

RADY

Zbiornik ze stromym spadkiem brzegu wyklada się np. palami. Z ryb ozdobnych najlepiej zrezygnować. Nasadzenia dadzą bardziej naturalne wrażenie.

ZBIORNIK DLA RYB

Powierzchnia lustra wody jest czynnikiem decydującym – określa poziom zarybienia. Jedna ryba potrzebuje co najmniej 0,2–0,3 m² powierzchni wody. Każdy kształt jest dobry.

Używamy każdego rodzaju materiału. Potrzebne są fizyczne bariery, odstraszające koty i czaple, które mogą swobodnie zejść po stromych brzegach do zbiornika.

Szukamy stanowiska, które stworzy pewne powierzchnie cienne, np. pod zwisającymi się gałęziami drzew zimozielonych.

Druty i siatki mogą pomóc w odstraszaniu drapieżników. Potrzebne będzie zewnętrzne źródło zasilania dla systemu filtrów biologicznych.

ZBIORNIK DLA ROŚLIN

Każdy rozmiar lub kształt jest dobry, ale zawsze bierzemy pod uwagę bujność roślin i wymaganą przez nie głębokość sadzenia.

Dla roślin przybrzeżnych konieczna jest półka brzegowa głębokości 45 cm. Rośliny bagienne mogą potrzebować bagnistego podłoża.

Grzybienie wymagają słońca i nie lubią, gdy woda kapie na ich liście, np. z fontanny

Unikamy ryb, ponieważ podgryzają korzenie i zjadają rośliny. Większość roślin najlepiej sadzić w koszach. Jeśli to możliwe, wykonujemy półkę glebową lub wykorzystujemy do obsadzenia pływające pojemniki.

ZBIORNIK FORMALNY

Wybieramy kształt geometryczny w każdym rozmiarze, który pasuje do projektu ogrodu. Jeśli jest również fontanna, zbiornik musi być dość duży.

Wybieramy cegły, płyty brukowe lub drewniane pomosty. Obudowa zwykle nieco wystaje nad lustro wody, tworząc linię cienia.

Najbardziej efektywne na powierzchniach brukowanych, jak np. taras. Fontanny powinny być zlokalizowane w miejscach osłoniętych.

Ograniczamy nasadzenia do kilku wyrazistych roślin o charakterystycznych pokrojach i grzybieni; te ostatnie muszą być z dala od fontanny.

PODSTAWY OGRODNICZE

W tym rozdziale znaleźć można praktyczne wskazówki, jak oczyścić stanowisko i ponownie je obsadzić. Zadania mogą być we wszystkich ogrodach podobne, ale to, jak je przeprowadzamy, może się bardzo różnić.

Z tego właśnie powodu ważne jest oszacowanie i poznanie ogrodu oraz na ile jesteśmy skłonni lub zdolni go zmienić. Bez względu na to, w jakim stanie jest nasz ogród na początku, musimy się upewnić, że są narzędzia, techniki i ekspertyzy, które nam pomogą. Rozdział pozwala stwierdzić, czego nam potrzeba do rozpoczęcia zmian, niezależnie od rodzaju problemu, jaki mamy z ogrodem.

△ NOWE NASADZENIA

Gdy zdecydujemy się na wprowadzenie do ogrodu nowych drzew, musimy być pewni, że są one najwyższej jakości i zostały prawidłowo posadzone. Trzeba zapewnić im dobry start, aby wspomóc ich przyjmowanie się i ograniczyć konkurencję już istniejących nasadzeń.

◁ ZAROŚNIĘTA RABATA

Jesień jest idealną porą do pracy na zagęszczonej rabacie. Wiele bylin, którym pozwolono rosnąć w dużych kępach, można wykopać i podzielić na mniejsze „porcje”, i posadzić ponownie w chłodniejszej porze roku.

INDEKS

Numerzy stron kursywą
odnoszą się do
podpisów ilustracji

A

Abutilon 33, 'Suntense' 181
Acanthus 101
Acer 53, 120, 182, 182
Acer japonicum 47
Acer palmatum 30, 47
'Atropurpureum' 113
Actinidia chinensis 148
Adiantum pedatum 143,
145
Agapanthus 51, 51, 99,
186
Agave 198, 100, 191
Agrest 132, 137,
'Pax' 135, 'Rokula' 135
Ajuga 92, 99
Ajuga reptans 109, 134
Akcenty wizualne 44, 44,
79, 79
Akcja 101
Akebia quinata 102
Aklimatyzacja 48
Alchemilla 147
Alchemilla mollis 15, 104,
113, 130
Allingham, Helen 176
Allium 95
Aloe 100, 100–101
Altany 65, 73, 90, 91, 157,
159
Amelanchier 53
Amelanchier lamarckii 52
Amerykański styl kolonialny
174–175, 174–175
Amerykański las północno-
-wschodni 182–183,
182–183
Ampelopsis 63, 129
Anemone nemorosa 112,
134
Angielski dom na wsi
180–181, 180–181
Angielskie ogrody wiejskie
176–177, 176–177
Antirrhinum 58
Arabis caucasica 145

Arbutus 119
Arbutus unedo 53
Arenaria montana 145
Argyranthemum 58
Aristolochia macrophylla
106
Artemisia 168, 191
Arum italicum 'Pictum' 103
Aruncus dioicus 93, 93
Arundinaria nitida 106
Asarina 62
Asplenium scolopendrium
76–77
Aster 45, 83, 123,
176–177
Astilbe 85, 93
Astrantia 123
Athyrium filix-femina 97
Aucuba japonica 116, 118,
125
Azalea 47, 113, 119, 120,
121, 144
Azalea mollis 181

B

Baillie, Jonathan 186
Balkon 91
Bambusa 47, 53, 89, 107,
107, 195
Barwinek 85, 125
Barwinek mniejszy 66, 80,
109, 125
Barwy jesienne 182
Begonia 48, 66, 165
Begonia semperflorens 58,
59
Bellis prennis 49
Berberis 93, 116, 117
'Dart's Purple' 113
Bergamota 138
Bergenia 99, 101, 104
Betonowe struktury 71,
156–157, 157
Betula verrucosa 119
Bezpieczeństwo
w ogrodzie 19, 37, 89,
153, 215
Bidens 48
Bidens faulifolia 58
Bieluń 37

Bluszcz 37, 57, 85, 125,
128, 148, 156
Bougainvillea 44, 129
Brachyscome iberidifolia
147
Brugmansia arborea 165
Bruk 92, 145, 201, 201,
202–203, 215
Brzoskwinie 133, 178, 179
Brzoza brodawkowata 80,
119
Buddleja alternifolia 118
Buddleja alternifolia
'Lochin' 91
Budowle 34, 36
Bukowy żywopłot 111,
111
Bukspan 47, 84, 85, 114,
114, 117, 123, 138,
138, 157, 212
Buxus sempervirens 47, 138
Byliny 50, 51, 54, 206,
206, 207

C

Calamagrostis x acutiflora
'Stricta' 104
Calluna vulgaris 97
Caltha palustris 93
Camellia 27, 30, 46, 47,
53, 85, 96, 116, 121
Camellia japonica 47
Campanula 122, 123
Campanula muralis 145
Campsis x tagliabuana 159
Carex hachijoensis
'Evergold' 51, 99
Catalpa bignonioides 101
'Aurea' 30
Ceanothus 167
Cebulice 112
Cebulowe 49, 49, 98,
114, 123, 125, 207
Cedr atlaski 121
Centaurea cyanus 108
Centaurea scabiosa 96
Centranthus rubra 131
Chaber bławatek 108
Chabry, palikowanie 27
Chaenomeles 93, 158

Chamaemelum nobile 109
'Treneague' 109, 148
Chelaty żelazowe 96, 119
Chimonanthus praecox 116
Chloroza 96
Choisya temata 47
'Sundance' 166
Chróscina jagodna 53, 119
Chrysanthemum 45
Church, Thomas 192,
193
Chwasty trwałe 214–5
Chwasty roczne 214
Cień 14, 58, 56–57,
102–103
Cięcie 54–55, 210–213,
210–213
Cineraria 58
Cineraria 'Silverdust' 58
Cis 47, 53, 120, 181
Cistus 85, 101, 115, 155
Clematis 80, 97, 112, 117,
122, 126, 156, 159,
161, 163
Clematis alpina 103
Clematis macropetala 103
Clematis montana 63, 101,
126, 128, 158, 159
Clematis x jackmannii 55,
128
Clematis viticella 55
Cobaea scandens 62
Codonopsis 62
Colchicum speciosum 96,
103
Convolvulus cneorum 100
Cordylone 195
Cordylone australis
144–145
Cornus alba 93, 125
'Elegantissima' 92
Cornus controversa
'Variegata' 53
Cornus florida 93
Cornus kousa 93
Cornus sanguinea 89
Corylopsis pauciflora 116
Corylus 125
Corylus avellana 134
Cosmos 58

Cotinus coggygia 80
'Royal Purple' 113
Cotoneaster 119
Cotoneaster simonsii 104
Cucurbita pepo 62
Cukinia 137, 139
Cyclamen 14, 33,
Cyclamen hederifolium 103
Cynara cardunculus 101
Cyprysik Lawsona 120
Cytisus 111, 145
Cytisus x praecox 97
Czosnek 137

D

Dąb 37, 125
Dahlia 84, 133, 176–177
Dalsza pielęgnacja
208–209
Datura 37
Decumaria barbara 102
Delphinium 27, 54, 84
Deutzia 119, 122
Dianthus 84, 114, 115
Dianthus 'Pike's Pink' 145
Diascia 48, 58
Dicentra 85
Dicentra spectabilis 51
Dicksonia antarctica 53, 53,
145
Digitalis 19, 37, 84, 103,
125, 177
Domek na drzewie 89,
107, 127, 127
Driakiew 108
Drzewa 36–37, 52, 55,
94, 124–125, 207
Drzewa owocowe 133,
134–135, 212, 213
Drzewka pomarańczowe
185
Drzwi wejściowe 44, 80,
81, 85
Dynie 62
Dziurawiec 85, 113, 116,
119

E

Eccremocarpus scaber 62,
159

- Echeveria* 100
Echinops bannaticus 84
 Eckbo, Garrett 192
 Ekran 35, 52, 60–61, 90, 90, 91, 91, 104, 104, 105, 133, 155, 193
Elaeagnus ebbingei 91
Elaeagnus pungens 'Maculata' 104, 111
Epimedium x warleyense 112
Erica 85
Erica carnea 96
Erica cinerea 97
Erigeron karvinskianus 131, 147
Eriobotrya japonica 118
Eryngium 94
Escallonia 'Crimson Spire' 104
 'Iveyi' 104
 'Macrantha' 104
Estragon 50
Euonymus 116
Euonymus japonicus 104
Euphorbia 51, 125
Euphorbia amygdaloides 'Robbiae' 125
Euphorbia characias 111, 145
Euphorbia 'Fireglow' 112
Euphorbia myrsinites 51
Euphorbia wulfenii 124
- F**
Fallopia baldschuanica 63
 Farby 64
Fasola wielokwiatowa 62–63, 63, 137
Fasole 178, 179
Fatsia japonica 47, 106, 145, 191
Felicia 48, 58
 Fenkul 50
Festuca 99
Festuca glauca 51
 Figa 155, 178, 179
 Fiolki 91
 Fontanny 37, 66, 144, 151, 152, 185
 Freski 66, 67
Fuchsia 44, 48, 58, 66, 165
- G**
 Garaże 158–159, 158–159
Gaultheria procumbens 97, 119
Gazania 58, 100–101
Geranium 117, 123, 181
Geranium ibericum 115
Geranium macrorrhizum 85, 'Igwersen's Variety' 125
Geranium nodosum 125
 Gleba kwaśna 96–97
 Gleba gliniasta 12, 92–93
 Gleba piaszczysto-gliniasta 12
 Gleby wapienne 96, 97
 Gleby piaszczyste 12, 94–95
 Głóg 212
 Glony 151
Gloriosa superba 165
 Goździki brodate 114, 115
 Goździki wielkokwiatowe 84
 Groch 178, 179
 Grusze 133, 134, 178
 Gruz budowlany 18
Gunnera manicata 51, 93
- H**
Hakonochloa macra 51
 Hamaki 125
Hamamelis 53, 116
Hebe 14, 119, 122, 158
Hebe pinguifolia 'Pagei' 14
Hebe rakaensis 85
Hedera 66, 80, 102, 109, 128, 161
Hedera canariensis 63
Hedera colchica 63, 102
Hedera helix 102, 103, 109
Helenium 83, 176–177
Helianthemum 96, 97
Helianthus 83
Helichrysum petiolare 58
Heliotropium 74
Helleborus 44, 51, 92
Helleborus foetidus 114
Hemerocallis 51, 123
 Herbicydy 215
Hesperis matronalis 74, 75
 Hestercombe, Somerset 185
Heuchera 51
 Hidcote 156
 Hortensje niebieskie 27, 96, 97, 120
Hosta 130, 33, 51, 83, 98, 99, 103, 107
Humulus 111
Humulus lupulus 'Aureus' 46, 63, 96, 97
Hydrangea petiolaris 102
Hydrangea 112, 186, 187
Hydrangea anomala subsp. *petiolaris* 159
Hypericum 116, 119
Hypericum calycinum 85
Hypericum 'Hidcote' 113, 122
 Hyzop 94, 138
- I**
Ilex 53, 111, 161, 212
Ipomoea 62
Iris 119, 189
Iris danfordiae 49
Iris laevigata 93
Iris pseudacorus 16, 93
Iris reticulata 49
- J**
 Jabłoń dzika 134
 Jablonie 132–133, 133–135, 212, 213, 178
 'Redsleeves' 135
 'Saturn' 135
 Jałowiec 120
 Japoński styl ogrodowy 29, 120–121, 121, 188–189, 188–189
Jasminum 159, 176–177
Jasminum nudiflorum 102
 Jasnota 109
 Jekyll, Gertrude 112, 181
 Jeżyny 133
- K**
 Kaktusy 45, 191
 Kalifornijski styl ogrodowy 192–193, 192–193
Kalmia 119
Kalmia latifolia 47, 97
Kanudia macedonica 123
 Kapusty 179
 Kapusty ozdobne 137
 Karczochy 27, 138
 Kard 101
 Kaskady 98, 99, 151
Kerria 89
Kerria japonica 106
 Klasyczna statua 68
 Klimbery 55, 211
Knautia 108
Kniphofia 99, 104, 166
 Kompost jako ściółka 209, 209
 Kompost ogrodniczy 17, 209
 Konewki 219
 Kordylina australijska 144–145
 Korty tenisowe 155–156, 156
 Kosiarki 219
 Kozłek lekarski 131
 Kratownice dla pnączy 107
 Krzewy 46–47, 52–53, 58, 92–94, 122–123, 205, 207, 210–212
- L**
 La Force, Toskania 184
 La Mortoia, Włochy 185
Laburnum 37
 Lakiery 64–65
Lamium 19
Lamium maculatum 109
 Lantana 48
Lathyrus odoratus 62, 62
 Laurowiśnia wschodnia 116, 118, 125
Laurus nobilis 47, 50, 100, 138, 148
Lavandula 54, 84, 86, 94, 94–95, 100, 116, 138, 155
Lavandula 'Hidcote' 114, 115
Lavandula stoechas 100
 Leszczyna 125, 134
Leucanthemum maximum 112
Ligularia 93
Ligularia 'The Rocket' 93
 Ligustr 111, 116
 Liliowiec 51, 123
Lilium 44–5, 49, 96
 'Mona Lisa' 48–9
Lilium regale 74, 96
Lobelia 58
Lobularia maritima 74
Lonicera japonica 63
 'Hall's Prolific' 158
Lonicera 91, 111, 159
Lonicera periclymenum 126
 Lotus 48
Lotus bertholletii 100
Lunaria 103
 Lustra 67, 76
 Lutyens, sir Edward 181, 185
Luzula 76–77
Lysimachia nummularia 'Aurea' 109
- Ł**
 Łąka z dzikimi kwiatami 17, 26, 96, 99, 103, 108
 Łąka 57, 108, 123, 134, 134, 156
 Łubin 54, 103, 181
 Łuki 60, 61, 61, 85, 163, 168
 Łupiny nasion kakaowca 209, 209
- M**
 Maciejka 75
Magnolia 53, 80, 85, 96
Magnolia grandiflora 96
Magnolia stellaria 116
 Mahonia 14
Mahonia aquifolium 125
Mahonia x media 'Charity' 118
 Majeranek 50
 Maki 30
 Maliny 133, 133, 135, 135
Malus 101
Malus sylvestris 134
Mandevilla 159
Mandevilla x amabilis 165
 Margerytki 48, 58
 Maruna 112
Meconopsis betonicifolia 97
 Mendoza, Jeff 186
Mentha pulegium 109
 Miechunka rozdęta 125
 Miejsca wypoczynkowe 30, 73, 79, 79
 Miesiącznica 103
 Mieszkańce F 58
 Mięta 50, 86
 Mikołajek 94
 Mikroklimat 12, 37
Mirabilis jalapa 74
 Monarda 50, 83
 Montbrecja 92, 104, 123
 Morele 178
 Mosty 10–11, 189
 Mount Vernon 175

N

Naparstnice 19, 37, 84, 103, 125, 177
Narcissus 13, 45, 49, 114, 133, 134
Narcissus cyclamineus 96
Narcissus 'Tête-à-Tête' 113
 Narzędzia 199, 213, 214–215, 218–219, 218–219
 Nastrój 31, 31
 Nasturcja 62, 111, 111, 137
 Nasturcja obca 62
 Nawłóć 123
 Nektaryny 178
 Neokolonialny styl ogrodowy 194, 195
Nicotiana 58, 75, 176–177
Nicotiana alata 74
Nicotiana sylvestris 74, 132–133
 Niecierpki 58, 99, 112, 148
 Nieśplik japoński 118
 Niezapominajki 91

O

Obelisk 42, 69, 69
 Obwódki 65, 82, 82, 114, 114, 137, 177
 Oczar 53, 116
 Odchwaszczanie 214–215, 214–215
 Odrosty korzeniowe 55
 Oehme 183
 Ogławianie 125
 Ogród bagieny 92, 93, 93, 152
 Ogród Blair, Williamsburg 175
 Ogród dziedzińcowy 187
 Ogród-dżungla 16–17, 33, 34, 106–107, 170–171, 194, 195
 Ogród kuchenny 156, 178–179, 178–179
 Ogród różany 27, 114–115, 114, 115
 Ogród słoneczny 100–101
 Ogród skalny 98, 99
 Ogród wodny 30
 Ogród zagłębiony 155
 Ogród zielony 94, 138

Ogrody frontowe 22, 23, 80, 81, 85
 Ogrody na dachu 32, 32–33, 35, 104, 105
 Ogrody nadmorskie 105, 105
 Ogrody Tivoli, Włochy 184
 Ogrody warzywne 136–139
 Ogrody wiejskie 28, 29, 113
 Ogrody wietrzne 104–105
 Ogrody węzłowe 24, 24, 156
 Ogrody zimowe, cieplarnie 164–165, 164–165
 Ogrody żwirowe 11, 94, 95, 156
 Ogródnienia 90, 166, 167
 Okna pozorne 64
Olea europaea 100
 Ołownik 165, 165, 182
Onopordon nervosum 95
Ophiopogon planiscapus 'Nigrescens' 51, 99
 Opierka miodowa 127
 Opryskiwacze 199, 219
Origanum vulgare 109
 Orlik 123
Osmunda regalis 143
Osteospermum 48, 100–101
Osteospermum ecklonis 59
 Ostrokrzew 53, 111, 161, 212
 Oświetlenie 74–75, 75, 189
 Owoce cytrusowe 100, 155
 Ozdoby ogrodowe 68–71, 68–71

P

Pachysandra 57
 Paciorecznik 44–45, 49
Paeonia 27, 84, 92, 115, 123
Paeonia lutea 112–113
 Palikowanie 27, 27, 84
 Palmy 107, 193
 Panele rustykalne 61
 Paprocie 19, 33, 50, 97, 99, 107, 107, 113
 Partery ogrodowe 30, 156
Parthenocissus tricuspidata 148
 'Veitchii' 122, 148

Parthenocissus 63, 102, 158
Parthenocissus henryana 102
Parthenocissus quinquefolia 126
Passiflora 165
 Patio 86, 90–91, 140–145, 140–145, 201, 201
 Pelargonie bluszczolistne 148
Pelargonium 30, 30–32, 48, 58, 66, 112, 165, 187
Pelargonium 'Chocolate Peppermint' 58
Pelargonium 'Lady Plymouth' 58
Pelargonium 'Lemon Meringue' 74, 74
Pennisetum villosum 85
 Pergole 61, 91, 91, 100–101, 101, 142–143, 154–155, 155, 157
Perovskia 95
Petunia 58, 168
Petunia 'Devon Cream' 58
Petunia grupa Surfinia 48, 58
 pH 12, 96
Philadelphus 91, 93, 112, 118
Philodendron scandens 165
Phlomis fruticosa 95, 105, 145
Phlox 112, 123, 123, 176–177
Phormium 31, 53, 101
Physalis alkekengi 125
Pieris 97, 119, 122, 212
Pieris japonica 53
 Pierviosnek 96
 Pierviosniki 49, 112
 Pietruszka 50, 114
 Pigwa 135
 Pigwowiec japoński 112
Pittosporum tenuifolium 112
Pittosporum 91
 Piwonia 27, 84, 92, 115, 123
 Plac zabaw dla dzieci 31, 31, 88–89, 88–89, 106, 107, 107, 108
 Planowanie 38–40, 39–40

Pleioblastus humilis 47
Plumbago 165, 182
Plumbago auriculata 165
 Pnącza jadalne 62
 Pnącza roczne 62
 Podjazdy 80, 215
 Podlewanie 45, 56
 Pojemniki 45, 65
 Pomidory 163
 Pomosty 192, 193, 194
 Pompy 153
Portulaca 66
 Porzeczka czerwona 132, 132
 Porzeczka czarna 133
 Porzeczki 135, 178
 Potadzer 136, 137
Potentilla 112, 181
 Powojniki, cięcie 55, 211–212
 Prace oczyszczające 198–199, 198, 199
 Prace ziemne 92
Primula 49, 112
Primula japonica 93
Primula veris 96
Primula vialii 19
Prunus 101
Prunus laurocerasus 'Otto Luyken' 14
 Przegorzan kulisty 84
 Przekopywanie 12, 203, 203
 Przesadzanie 207, 207
 Przywrotnik 15, 104, 113, 130
 Psy 31
 Ptaki 127
Pyracantha 103, 158
Pyracantha 'Mohave' 158
Pyracantha 'Soleil d'Or' 158
Pyrus 'Doyenne du Comice' 133
Pyrus communis 134

R

Rabarbar 137, 178–179
 Rabaty: roczne 26–27 wady 83 sadzenie 58, 207
 Rabaty wypowe (kwietniki) 82, 82, 121
 Ramblery 55, 211
Rhamnus cathartica 104

Rhamnus alaternus 104
Rhamnus 'Argenteovariegata' 104
Rhamnus frangula 104
Rheum palmatum var. *rubrum* 143
Rhododendron 47, 85, 96, 113, 116, 119, 120, 148, 180
Rhododendron 'Cynthia' 119
Rhododendron 'Lavender Girl' 119
Rhododendron yakushimanum 47
Rhus typhina 101
Robinia pseudoacacia 'Frisia' 112, 120
 Robinson, William 181
Rodgersia 30, 93
Rosa 93, 111, 120, 133, 159, 160, 161, 181
Rosa 'Albéric Barbier' 103
Rosa 'Ballerina' 122
Rosa 'Flower Carpet' 47
Rosa 'Frühlinggold' 91
Rosa 'Kiftgate' 115, 126
Rosa 'New dawn' 131
Rosa 'Parkdirektor Riggers' 130
Rosa 'Pink Perpétue' 113
Rosa 'Rambling Rector' 126
Rosa 'Saunders White' 115
Rosa 'Trumpeter' 114
Rosa 'Wedding Day' 111, 115
Rosa 'Yesterday' 122
 Rośliny doniczkowe 163
 Rośliny iglaste 30, 30, 120–121, 120–121, 212
 Rośliny inwazyjne 14–15
 Rośliny leśne 102, 102
 Rośliny okrywowe 14, 85, 99, 125
 Rośliny o zwisających pędach 48, 58
 Rośliny pachnące 74, 86–87
 Rośliny roczne 26–27, 48, 93
 Rośliny stonoznośne 104
 Rośliny szarolistne 27
 Rośliny wapnożnośne 96
 Rośliny trujące 37, 37

Rośliny zimozielone 23,
35, 118, 119, 125, 148
Rosmarinus 50, 86, 100,
101, 138, 155
Rozdrabniarka do gałęzi
199
Róże miniaturowe 47
Róże pnące 55, 91, 101,
122, 176–177, 177
Rożen 31, 75
Rozrywka 74–75
Rudbeckia 83
Rudbeckia 62
Ryby 150, 151
Ryoan-ji 188, 188
Rzeźby 30, 68, 70, 71

S

Sady 132–135, 134, 134
Salaty 114
Salix 93
Salix alba 89 'Britzensis'
125
Salix viminalis 89
Salvia 114, 122
Salvia farinacea 'Victoria' 58
Santolina 84, 85
Sarcococca humilis 85
Sasa palmata 85
Savill Gardens, Windsor
181
Saxifraga 145
Scaevola aemula 'Blue
Wonder' 48
Schematy kolorystyczne
112–113, 112–113
Schody 146–149,
146–149
Sedum 95, 155
Sedum telephium
'Atropurpureum' 94
Sedum spectabile 55
Sempervivum 99, 149
Senecio 191
Sępota pnąca 62
Siedziska 72, 72–73,
86–87, 86–87, 101
Sissinghurst 156
Skarpy 98–99
Skimmia 97, 116
Skimmia japonica 47
Skrzynie dla roślin 61, 66
Skrzynki dla ptaków 127,
127
Słonecznik 'Pacino' 43

Solanum jasminoides 156,
159
Spiraea japonica
'Goldflame' 112, 116
Spiraea nipponica
'Snowmound' 114
Stachys lanata 59, 104,
113
Stachys lanata 'Silver
Queen' 113
Stipa gigantea 85, 118
Stoki 98–99, 98–99
Streptocarpus 165
Substrat korowy 209, 209
Sutera 48
Symphoricarpos 107
Symphoricarpos albus 106
Synningia 163
Systemy nawadniające 94
Szafran 120
Szaktak 104
Szałwia 50, 85, 138
Szczodzeniec 97, 145
Szczypiorek 50, 114
Szkłarnie 162–163,
162–163
Szopy 65, 160–161,
160–161

Ś

Ściany 66–67, 66–67,
102–103, 166–167,
200
Ścieżki 99, 177, 200, 200,
215
Ściółka 26, 46, 85, 92, 94,
109, 208–209
Ślimaki 83
Śliwy 30, 135, 171, 178
Śnieguliczka 17, 106

T

Tarasowanie 99, 99
Taxus baccata 'Fastigiata'
53
Taxus 120, 181
Taxus baccata 47
Tereny leśne 96
Thalictrum 19
Thuja occidentalis
'Rheingold' 120
Thuja occidentalis 121
Thunbergia alata 62
Thymus 'Lady's Bedstraw'
50

Thymus 50, 80, 86, 97, 97,
100
Thymus 'Doone Valley' 50
Thymus lanuginosus 145
Thymus minus 50
Thymus serpyllum 109,
145
Tiarella 125
Trachelospermum
jasminoides 159
Trachycarpus fortunei 107
Trawniki 17, 21–22, 24,
26, 56, 82, 82,
108, 109, 109, 156,
208, 216–217
Trawy 51, 85, 122, 122,
191
Trejaże 42–43, 60–61, 61,
65, 90, 91, 167
Trillium grandiflorum 96
Trompe l'oeil 66–67
Tropaeolum 137
Tropaeolum majus 62
Tropaeolum peregrinum 62
Tropaeolum speciosum 111,
111
Truskawki 132, 133–134
'Florence' 135
'Symphony' 135
Tulipany 178
Typha 30
Tytoń ozdobny 58, 74, 75,
132–133, 176–177

U

Urządzenia wodne 98, 99,
100, 101, 143–144,
144, 151

V

Van Sweden 183
Verbascum 84, 95, 147
Verbascum bombyiferum
'Silver Lining' 122
Verbena 48
Verbena bonariensis 84
Verbena 'Silver Anne' 58
Veronica 97
Viburnum 93, 112, 148
Viburnum carlesii 114
Viburnum tinus 14, 91
Villa Lante, Bagnaia, Lazio
184–185
Villa Gamberaia, Setignano
184–185, 185

Villa d'Este, pod Rzymem
185
Vinca 85
Vinca major 125
Vinca minor 66, 80, 109,
129
Viola (bratek) 49, 103
Viola 'Joker' 48
Viola labradorica 145
Viola x wittrockiana 58
Vitis coignetiae 126,
128–129
Vitis vinifera 96, 97, 165
Vitis vinifera 'Purpurea'
113

W

Wanny 18
Warzywa 137, 114, 177
Warzywa sałatkowe
178–179
Wawrzyn 47, 50, 100,
138, 148
Weigela 119, 122
Wiadra blaszane 18
Wiata na samochód 159
Wiatrochrony 104–105
Wierzba 89, 93, 105, 125
Wigwam 89
Wilec 62
Winobluszcz pięciolistkowy
126, 128–129
Winobluszcz trójklapkowy
148
Winorośle 96, 97, 113,
165, 179
Wiśnie 178
japońskie 121
Morello 178
'Sunburst' 135
Wisteria 35, 81, 87, 101,
126, 158, 159, 180,
195
Wisteria sinensis 53
Wiszące pojemniki 47, 48,
148
Włoski styl ogrodowy
184–185, 184–185
Wodospady 151
Wright, Frank Loyd 192
Wrotycz 50
Wrzosiec czerwony 97
Wrzosowiska 96
Wrzoście 85, 96, 121
Wycinak szczotkowy 199

Wyradzające się pędy 55,
212

Wystawa 12

X

X *Halimicistus* 'Merri'
'Wood Cream' 95

Y

Yucca 31, 100

Z

Zagony wysokie 18, 86,
92–93, 157
Zantedeschia aethiopica
92–93
Zantedeschia aethiopica
'Crowborough' 51, 93
Zantedeschia 51, 92–93
Zawilec gajowy 112, 134
Zbiorniki wodne 150–153,
150–153, 157, 157
Zegar słoneczny 68
Zen 188–189
Ziemniaki 178, 179
Zinnia 58
Ziola 50, 86, 100, 114,
174
Złom 18–19, 168–169,
168–169

Ż

Żagwin 80
Żwir 80, 200, 200
Żywopłot cisowy 84, 111
Żywopłoty 84–85, 84–85,
103, 110–112, 119,
212, 213

Bogactwo pomysłów przekształcania ogrodu,
który mamy, w ogród, który chcielibyśmy mieć.

Praktyczne rozwiązania różnych problemów,
jak brak przestrzeni, słaba jakość gleby
i istniejący sposób urządzenia.

Sugestie szybkiej naprawy, by ogród
wyglądał dobrze w każdej porze roku.

www.muza.com.pl

ISBN 978-83-7495-083-1

Cena 54,90 zł